

D E C I Z I E

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Tatiana Iovu în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Benada Prim”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Brighidin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Benada Prim” cu privire la încasarea salariului restant, plății pentru concediul anual nefolosit, indexarea sumelor, încasarea penalităților, repararea prejudiciului moral, obligarea achitării cotizațiilor și impozitelor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul Societății cu Răspundere Limitată „Benada Prim” ca fiind depus înafara termenului legal,

c o n s t a ț ă:

La 3 octombrie 2018 Svetlana Brighidin a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Benado Prim” cu privire la încasarea salariului restant, plății pentru concediul anual nefolosit, indexarea sumelor, încasarea penalităților, repararea prejudiciului moral, obligarea achitării cotizațiilor și impozitelor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Brighidin și s-a încasat de la SRL „Benado Prim” în beneficiul Svetlanei Brighidin salariul restant neachitat la timp pentru perioada noiembrie 2017-iunie 2018 în mărime de 12504 lei, plata pentru concediul anual nefolosit în sumă de 526 de lei, suma în mărime de 255,08 lei ca urmare a indexării salariului calculat, penalitatea în mărime de 20686,32 de lei, cheltuielile de judecată în mărime de 51,95 de lei, prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, iar în total suma de 39023,35 de lei; s-a obligat SRL „Benado Prim” de a transfera impozitele la salariul neachitat Svetlanei Brighidin la bugetul de stat, fondul asigurărilor sociale, bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală; sa încasat de la SRL „Benado Prim” la bugetul de stat taxa de stat de care a fost scutită reclamanta în mărime de 1019,14 lei; în conformitate cu art. 256 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, hotărârea prin care

pârâtul este obligat la plata salariului și a altor drepturi ce decurg din raporturi de muncă, în mărimea unui salariu mediu, urmează a fi executată imediat.

La 9 august 2019, SRL „Benado Prim” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. Totodată, în textul acestei cereri a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 6 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel de către SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 764,35 de lei până la data de 10 ianuarie 2020, inclusiv; în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; totodată, s-a explicat părților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet de 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 11 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de SRL „Benado Prim” și s-a menținut încheierea din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 4 iunie 2020, SRL „Benado Prim” a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SRL „Benado Prim” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 6 octombrie 2020, avocatul Tatiana Iovu, acționând în numele și interesele SRL „Benada Prim”, a declarat recurs împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și admiterea cererii de repunere în termen a apelului.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele cauzei, și anume că SRL „Benada Prim” a omis termenul de declarare a apelului din cauza unor circumstanțe independente de voința sa.

În acest sens, a relatat că de la pronunțarea hotărârii până la soluționarea chestiunii privind repunerea în termen a cererii de apel, SRL „Benada Prim” nu a avut parte de asistență juridică efectivă din partea unui avocat.

Neavând surse financiare, nu a avut posibilitatea să angajeze un avocat pentru participarea în instanța de apel.

Totodată, necunoscând termenii și procedurile judiciare și datorită stării de sănătate a administratorului, a fost în imposibilitate să depună apelul în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată SRL „Benada Prim” și avocatului Tatiana Iovu, prin intermediul poștei, la 18 septembrie 2020. Însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește. Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 6 octombrie 2020 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 4 iunie 2020, SRL „Benado Prim” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii.

Prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SRL „Benado Prim” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 362 alin. (1) și art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

A concluzionat că termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru și-a început cursul la 13 iulie 2019 și a expirat la 13 august 2019, iar legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelantului referitoare la motivele omiterii termenului, reținând că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 din Codul de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind legală și întemeiată din următoarele motive.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În speță, Colegiul constată că termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 13 iulie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și a expirat la 13 august 2019, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

Astfel că instanța de apel corect a apreciat începutul curgerii termenului de atac cu apel și corect a restituit cererea de apel apelantului or, aceasta nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

Deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele recurentului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă indubitabil faptul că SRL „Benado Prim” a avut cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, a recepționat și dispozitivul hotărârii judecătorești, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că SRL „Benado Prim” a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de avocatul Tatiana Iovu în interesele SRL „Benada Prim” și de a menține încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Tatiana Iovu în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Benada Prim”.

Se menține încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Brighidin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Benada Prim” cu privire la încasarea salariului restant, plății pentru concediul anual nefolosit, indexarea sumelor, încasarea penalităților, repararea prejudiciului moral, obligarea achitării cotizațiilor și impozitelor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru